

Si varesave rigale efektura?

Normalno si te avel khajekh (varesavo) šuvlipe, lolipe aj morcope kajte kerdol pe tuke e indžekcija. Khajekhdrom (verekana) ekh cykno bidukhado mas barjol, ama kadava principno xasavol palal khajekh kurke. Maj seriozne efektura si butcyravarale ama andrethon uči jag (temperatura), šereskidukh, šerlipe aj kovlipe (teleperavipe), te seres tut nasvalo thaj te aven tut šuvle glande.

Te tu seres tut bilače palal e imunizacija, le paracetamol. Gin gogjavereste e instrukcije upral e flaša aj o paketo thaj le e korekto doza kire beršenge. Te trubul (musaj), le dujto doza maškar 4 ži ka 6 sata palal kadava.

Te kiri temperatura si važe (inke) uči palal e dujto doza, dumade (vaker, konuš, vorbisar) kire sastaravnesa (GP-sa) aj telefonisar bilovaleste e NHS dumodimaske linija (helpline) ka 111.

Te tu seres sisave suspektive rigale efektura katar e vaksina, tu šaj reportis len ka e Yellow Card uebsajto aj kaj telefonisares 0800 731 6789 (9:00 – 17:00 lujne - paraštune) aj kaj fuljares e Yellow Card aplikacija. www.mhra.gov.uk/yellowcard

Akana si lači vrjama te siguris kaj sa kire imunizacije si aktualne.

Terme manušenge imunizacije

NHS vaksinacije

Majbute informacijake e terme manušenge imunizacije ža ka www.nhs.uk/vaccinations aj gin <https://qrco.de/YoungPeopleImms>

Naj but palpalime (kasno, terziu) te keres tuke e doze save tu ni kerdan so ži akana.

O buletino sas kerdo katar e UK Health Security Agency.

© Crown copyright 2023. 1P 100K JULY 2023 (APS). Product code: YP3BG1ROM Romany. UK Health Security Agency gateway number: 2023181.

O buletino šaj avel komandime (lindo) aj fuljardo katar: www.healthpublications.gov.uk, kaj telefonisares: 0300 123 1002 (e linije si putarde katar o 8:00 ži ka 16:00 o sato lujne ži paraštune).

Lileske kopija katar kava buletino ande anglikani čhib šaj komandin pe.

Čhibbolde (trađučime, dolmačime) versije katar kadava buletino i von šaj komandin pe.

UK Health
Security
Agency

Td/IPV terme
manušengi 3 ande
1 booster
vaksina

Kana san 14 beršengo aj kana san ande o maškar e 9-ne školako berš tu san kualificime vaš e 3 ande 1 terme manušenge booster doza andar e vaksina savi preventil tetanus, difterija thaj polio. **The Td/IPV vaksina ka zoravel kire statosko (telesko) imuniteto karing kadala infekciozne nasvalimata save šaj majkovliile soske tu barilan.**

Mamujal soste kadaja vakcina garavel (protektil) man?

T Tetanus

O tetanus si ekh dukhavdo nasvalipe savo infektibil e nervno sistema thaj šaj resel ži ka muskuleske spazme, te kauzil phurdimaske (airlolimaske) problemura, thaj šaj mudarel. Vov si kauzime kana e bakterije save si arakhade ande phuv thaj ande animalsonenge čhorimata (mel, gunoi) den ande e manuško stato andar putarde phara (rane) aj phabarimata. O tetanus našti avel phiravdo (transmitime) andar ekh ande aver manuš.

D Difterija

E difterija si ekh seriozno nasvalipe savo principno astarel e dukhavde korasa (gyrlosa) thaj šaj sigate kauzil phurdimaske problemura. Vov šaj rumusarel o ilo thaj e nervno sistema, thaj ande zorale kazusura, šaj mudarel.

IPV Polio

O polio si ekh viruso savo atakuil e nervno sistema thaj savo šaj kauzil permanentno muskulengi paraliza.

Te vov afektibil e kolinake muslulen aj e gogja, o polio šaj mudarel.

E terne manušengi booster vakcina si akhardi Revaxis, tu šaj gines o Pacientosko Informativno Buletino ka www.medicines.org.uk/emc/product/5581/pil

Te me semas sar cykno imunizime mamujal tetanus, difterija thaj polio sem me važe sasteste garavdo?

Ni, tut inke ka trubul tut ekh booster vakcina te zoravel o garavipe savo tu angluneste lan.

Sode (kozom, keci, kobor) booster vaksine trubul te kerav mange?

Tut trubul tut sasteste 5 doze andar e vaksine mamujal tetanus, difterija thaj polio te barjares thaj inkjares ka kiro imuniteto.

Tut trubulas te avel tut:

e ekhtone 3 doze
sar bebe

doza 4
kana tu sanas maškar 3 thaj 5 beršengo, kadava si e anglal školaki booster doza

doza 5
si kerdi ande o 9-to školako berš (kana san 13 aj 14 beršengo)

Ka trubul te kerav mange majbut booster vaksine ande e angluni vrjama?

Tut šajkhajma naj ka trubun tut majbut boosterja andar kadala vaksine. Ama, tut šaj kaj trubun tut majbut doze andar khajekh vaksine te tu vizitis khajekh thema (phuvja) aj te tut si tut pharkeripe (ranekeripe), tut šaj ka trubul tut ekh aver tetanus indžekcija. Dumade kire klinikake medikane asistentasa ande kire sastaravneski klinika.

Sar mange ka kerdol pe mange e Td/IPV booster vakcina?

Tuke ka kerdol pe tuke 1 indžekcija ande e urpuni rig e vasteski. Khonik ni kamel e indžekcije, ama kadala si but sigo kerde. E suvja save si xasnime (folosime, polzisarde) si cykne thaj tu trubul te seres sade (numa, ferdi, samo) ekh cykne suvjako pusavipe. Te tu san cyra (xari, zalaga, frima, xanci) nervno te keres tuke e indžekcija, phen e medikane asistentake aj sastaravneske majanglal te keren la tuke.

Si sisave aver imunizacije save me trubul te kerav mange akana?

Kana tu keres tuke kiri Td/IPV booster vakcina tu ka aves i kvalificime kire MenACWY vaksinake. Tu trubul te keres tuke kadaja majanglal te resaves e škola. Dumade kire školake medikane asistentasa te tu našti kerdan la tuke majanglal thaj tu san važe ande škola. Te tu resadan e škola, tu trubul te kontaktis kire sastaravneske klinika te keres tuke časo. Lačihi ideja si te pušes ande kiri sastaravneski klinika te sa kire aver imunizacije si aktualne andrethode e HPV thaj e MMR (cykni thaj bari čhel thaj parotit/rubeola).

Te tu nisar ni kerdan tuke e MMR vakcina, tu trubul te keres tuke ekh doza akana thaj aver 1 čhon palpale te garaves tut andar e cykni thaj e bari čhel thaj o parotit/rubeola.

